

**Notitie herindicatie
vleermuis – en marteronderzoek
Hennepstraat 6-7 te Riethoven**

Opdrachtgever

Inno-Vast B.V.

Rapportnummer

KB2023-20R10

Opsteller

Ir. G.W.F. Kruidbos (bioloog-ecoloog)

Datum vrijgave

13-11-2023

Inhoud

1 Aanleiding.....	3
2 Methode.....	5
3 Resultaten	11
3.1. Gebouweninspectie op voorkomen vleermuizen, marters (en eekhoorn)	11
3.3 Eekhoorn.....	23
3.4 Marters.....	23
3.5 Overige soorten.....	24
3.5.1 Overige soorten: Camera 1.....	25
3.5.2 Overige soorten: Camera 2.....	26
3.5.3 Overige soorten: Camera 3.....	28
3.5.4 Overige soorten: Camera 4.....	29
4 Conclusie.....	30
4.1 Waarnemingen en te verwachten soorten.....	30
Bronnen	31

1 Aanleiding

In opdracht van Inno-Vast BV is door Kruidbos een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen en marters in en rondom loodsen aan de Hennepstraat 6 en 7 te Riethoven.

Reeds eerder d.d. 6-9-2023 is door Tauw (2023) een oriënterend veldbezoek ofwel een ecologische QuickScan uitgevoerd (Tauw noemt dit een natuurtoets). Deze QuickScan is uitgevoerd omdat de initiatiefnemer voornemens is om de huidige bebouwing te slopen teneinde ter plaatse nieuwbouw te realiseren voor reorganisatie van een reeds bestaande bedrijfsvoering.

Tauw (2023) concludeert op basis van hun onderzoek dat er nader soortspecifiek onderzoek benodigd is naar het voorkomen en terreingebruik door vleermuizen, marterachtigen en eekhoorn (Tauw, 2023, pagina 22).

Kruidbos heeft hiertoe d.d. 18-10-2023 in de middag (14°C, licht bewolkt en windkracht 1 Bft.) een bezoek aan de locatie gebracht ten einde meer inzicht te verkrijgen in de vermeende situatie. Tevens is in de avond (18.15 uur -20.15 uur; 14°C -13°C, volledig bewolkt zonder neerslag en windkracht 1 Bft.) op een relevant geachte locatie door twee personen een uitvliegwaarneming uitgevoerd en is aansluitend een korte ronde gelopen teneinde de aanwezigheid van vleermuizen (en eventuele balts) vast te stellen. Voorst zijn van 31-10-2023 tot en met 13-11-2023 een viertal wildcamera's ter monitoring enkele weken op het erf geplaatst. Een en ander wordt hieronder uiteengezet.

De projectlocatie is gelegen op een kleinschalig industrieterrein binnen de context van het dorp Riethoven. De afstand tot het NNB bedraagt ruim 2000 meter.

De centrale vraag die gesteld wordt is of er bij nadere inspectie aanleiding is om te veronderstellen dat vleermuizen, marters en eekhoorn daadwerkelijk gebruik kunnen maken van de panden en / of overige terreindelen. Hiertoe is door Kruidbos een nadere in- en externe inspectie van het terrein uitgevoerd aangevuld met een vleermuiswaarneming. Tevens worden voor de volledigheid aanvullend enkele cameravallen geplaatst ter monitoring van het terreingebruik.

Figuur 1: Contextuele ligging van de planlocatie Hennepstraat 6 en 7 te Riethoven.

Figuur 2: Contextuele ligging planlocatie Hennepweg 6 en 7 binnen het lokale industrieterrein. Rode arcering: planlocatie.

Figuur 3: Visualisatie beoogde nieuwbouw. Bron: Tauw, 2023.

2 Methode

De mogelijkheid op het voorkomen van marters, eekhoorn en vleermuizen is d.d. 18-10-2023 gedurende de middag onderzocht door ter plaatse in- en externe delen van de verschillende gebouwen systematisch te inspecteren op het voorkomen van sporen zoals latrines en prooiresten alsmede algemene eisen welke deze soorten stellen aan hun verblijfplaatsen en leefomgeving (zie de aangegeven route in figuur 4). Hierbij is ook gelet op het voorkomen van vogelnesten in de aanwezige begroeiing. Tevens is op basis van de contextuele ligging een inschatting gemaakt. Ter aanvulling is d.d. 18-10-2023 een avondwaarneming middels warmtebeeld en batdetector uitgevoerd.

Aansluitend en ter aanvulling op deze waarnemingen is op het terrein nog enkele weken (van 31-10-2023 tot en met 13-11-2023) middels cameravallen gemonitord op het voorkomen van o.a. steenmarter¹.

Figuur 4a: Gebouwen aan de Hennepweg 6 en 7. Witte nummering: compartiment nummering. Rode pijlen: inspectieroute. VW1 en VW2: vleermuiswaarnemer 1 en 2.

¹ Voor het vaststellen van aan- of afwezigheid van marters worden in Noord-Brabant protocollen voorgeschreven. Deze zouden hier van toepassing kunnen zijn indien er een reële kans op het gebruik van de gebouwen ten behoeve van rust en – en voortplanting aanwezig zou zijn. Dat is hier op basis van de onderzoeksbevindingen echter uitgesloten.

Figuur 4b: Positionering wildcamera's ter monitoring op het voorkomen van fauna waaronder eekhoorn en steenmarter. Witte meervoudige pijlen: variatie in passerwegen. Enkele pijl: kijkrichting camera's; dubbele open pijlen: mogelijke route fauna.

De onderstaande afbeeldingen geven beeld bij de locaties van de geplaatste camera's. De positionering is zo gekozen dat vanuit deze tactische posities enkele belangrijke routes waarlangs de bewegingen over het terrein zullen plaatsvinden (meervoudige open pijlen) kunnen worden onderkent.

Figuur 4c: Bushnell (Wireless links) Trophy Cam (1 en 4)

Figuur 4d: Bushnell Essential HD (2 en 3).

Figuur 4b 1: Camerapositie 1 met zicht op het zuidelijke deel van het terrein.

Figuur 4b 2: Zicht van Camerapositie 1 op het zuidelijke deel van het terrein.

Figuur 4b 2: Camerapositie 2 met zicht op een deel van het hekwerk langs het zuidelijke deel van het terrein.

Figuur 4b 3: Camerapositie 3 met (beperkt) zicht op een deel van het rommelhoekje in het zuidelijke deel van het terrein.

Figuur 4b 4: Camerapositie 4 met zicht op een deel van de tussen de gebouwen gelegen ruimte.

3 Resultaten

3.1. Gebouweninspectie op voorkomen vleermuizen, marters (en eekhoorn)

De onderstaande afbeeldingen geven een impressie van de geïnspecteerde externe- en interne delen van de loodsen. Hierbij wordt een beeld geschetst van voor vleermuizen relevante structuren. Tevens wordt de output van de uitgevoerde vleermuiswaarneming gepresenteerd.

De afbeeldingen laten zien dat er géén tot nauwelijks mogelijkheden voor vleermuisverblijven zijn. De weinige potentiële posities bevinden zich achter niet toegankelijke of normaliter niet gebruikte toegangswegen.

Er zijn géén sporen van marters of vleermuizen aangetroffen in de bebouwing.

Tijdens de avondwaarneming zijn enkele gewone dwergvleermuizen voorbijgaand waargenomen (en dus was er activiteit in de omgeving). Er zijn echter géén vleermuizen uitvliegend of met een interesse in (een als enige mogelijke maar zeer marginale verblijflocaatie aangeduid deel van) de loodsen aangetroffen.

De onderstaande figuren illustreren de relevante constructie van de loodsen. Theoretisch zijn er enkele toegangswegen voor vleermuizen. Echter, praktisch zijn deze niet toegankelijk vanwege de positionering dan wel de gladheid van het materiaal. Indien wel toegang zou worden verkregen dan is er in de meeste gevallen géén geschikte ruimte achter de wanden aanwezig. Daar waar deze wel aanwezig is zijn géén verdere aanwijzingen (zoals keutels) aangetroffen die duiden op een gebruik.

De figuren 5 geven een beeld van de buitenzijden terwijl de figuren 6 een beeld van de interne delen geven. De figuren 7 geven een kleine impressie van de op het erf aanwezige materialen waartussen zich fauna kan verschuilen.

Figuur 5a: Zicht op loods 1.

Figuur 5b: Detail van de wand (zie tevens figuren 6)

Figuur 5c: Detrail wand loads 1 zonder sporen.

Figuur 5d: interne constructie; potentiële verblijfsruimte.

Figuur 5e: interne enkelwandige plaatconstructie.

Figuur 5f: interne enkelwandige plaatconstructie.

Figuur 5g: Dok gebouw 1 rechts en 2 (links)

Figuur 5h: detail theoretische toegang maar praktisch niet.

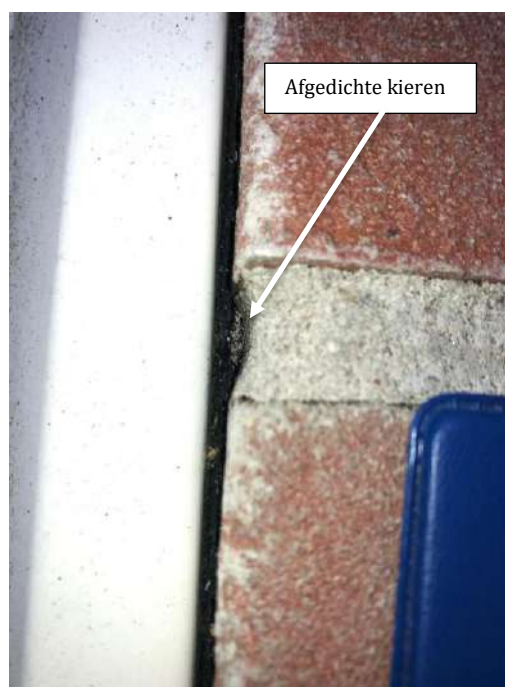

Figuur 5i: Zicht op gebouwen 5 en 4 gezien vanaf dak gebouw 3. Blauw pijlen: zie onderstaande figuren voor details.

Figuur 5j: Afgesloten kieren tussen muur en trespa.

Figuur 5k: detail van met folie afgesloten kieren.

Figuur 5l: Goed afgesloten overstek aan het front van gebouw 4 (kantine deel).

Figuur 5m: Enkele gesloten "open stootvoegen".

Figuur 5n: gesloten "open stootvoeg".

Figuur 5o: Geloten dakrand gebouw 4. Alle muren van steen met een plat dak zijn voorzien van goed afgeloten randen.

Figuur 5p: Overzicht daken 4 en 5. Géén entree mogelijkheden.

Figuur 5q: Driehoekige constructie met open frontrichel gebouw 1.

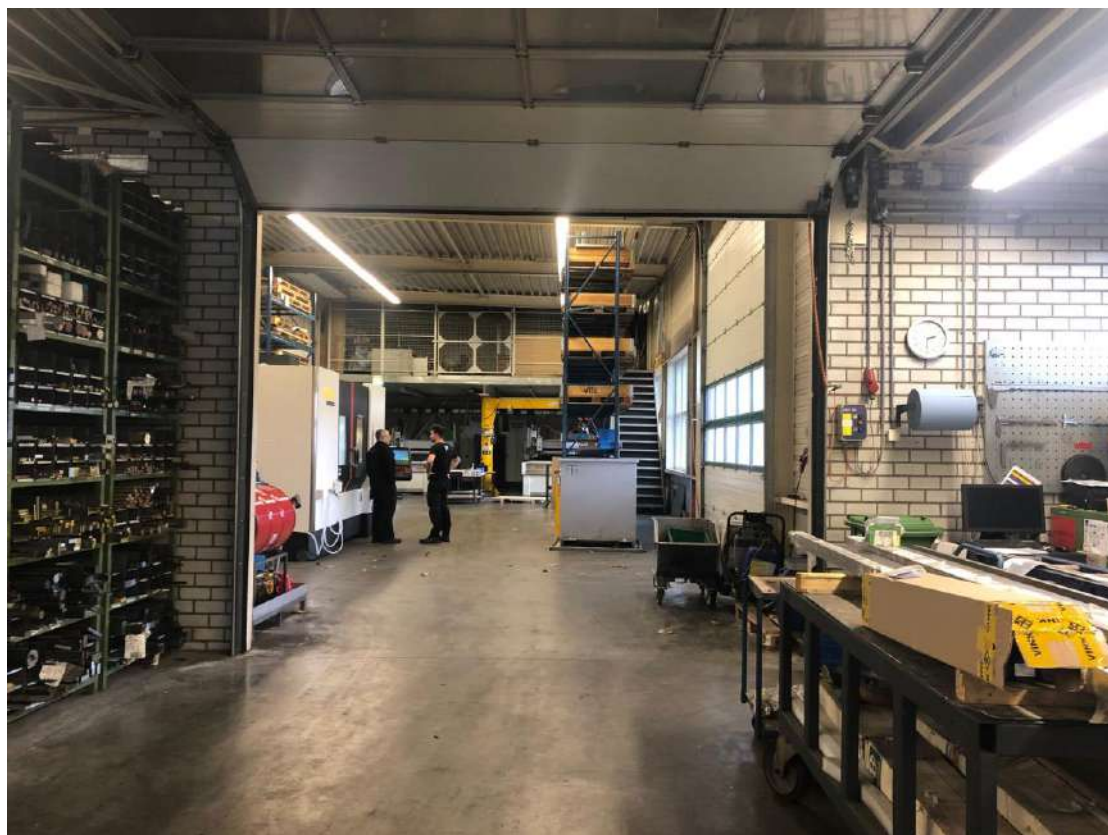

Figuur 5r: Detail open front driehoekige constructie voorzijde gebouw 1.

Figuur 6a: Zicht op interne deel gebouw 1 (vergelijk figuren 5e en 5f).

Figuur 6b: Zicht op intern deel gebouw 3.

Figuur 6c (links) en 5d (rechts): interne ruimte binnen gebouw 3. dak inspectie van intern hok. Géén diersporen aanwezig.

Figuur 6e: Plafonniere inspectie restauratie – vergaderruimte gebouw 3. . Géén diersporen anders dan enkele muizenkeutels aangetroffen.

Figuur 7a: Stenenhoop.

Figuur 7b: Stapel stenen bielzen.

Figuur 7c: Overzicht zuidelijk terreindeel naast gebouw 5.

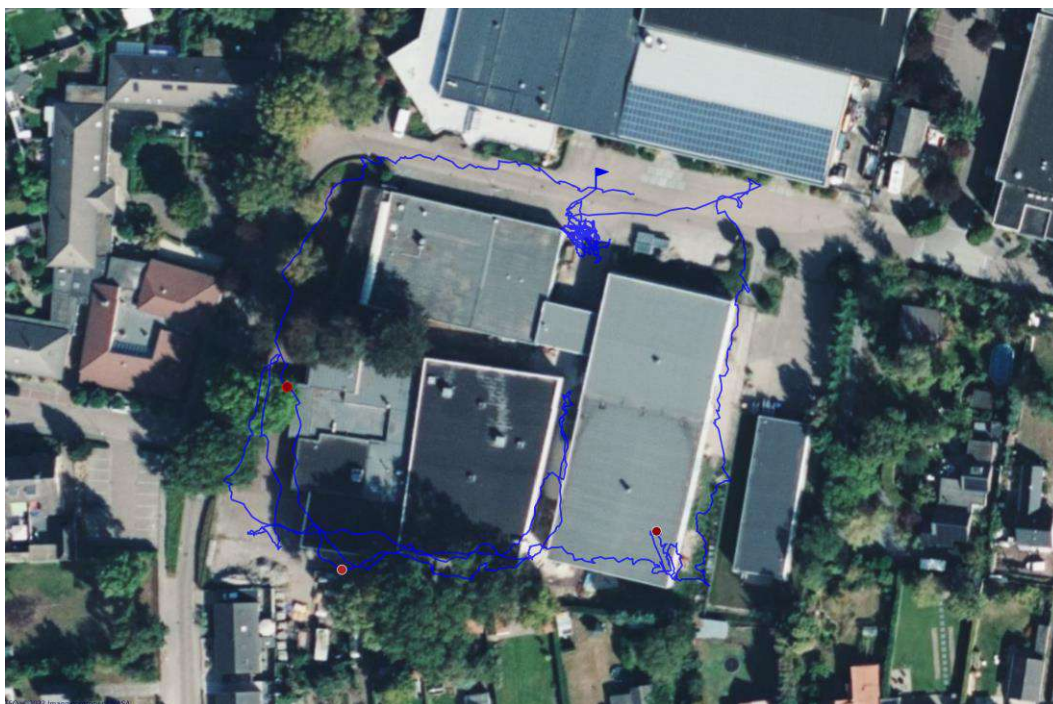
Figuur 7d: Impressie van achter de zuidzijde gelegen bebouwing.

3.2. Vleermuiswaarneming

Er zijn tijdens de vleermuiswaarneming géén uitvliegende vleermuizen waargenomen. Wel zijn tijdens de aansluitende vleermuisronde rondom de gebouwen enkele gewone dwergvleermuizen voorbijkomend waargenomen.

Figuur 8a geeft een beeld van de door waarnemer 1 waargenomen calls van gewone dwergvleermuis en de aansluitend gelopen ronde. Figuur 8b geeft een beeld van de door waarnemer 2 waargenomen calls. Het betrof in alle gevallen voorbijgaande individuen.

Figuur 8a: Overzicht van de waarnemingspositie 1 en de aansluitend belopen route ter verkenning van balts en paarverblijven d.d. 10-10-2023. Rode bollen: gewone dwergvleermuis, voorbijgaand.

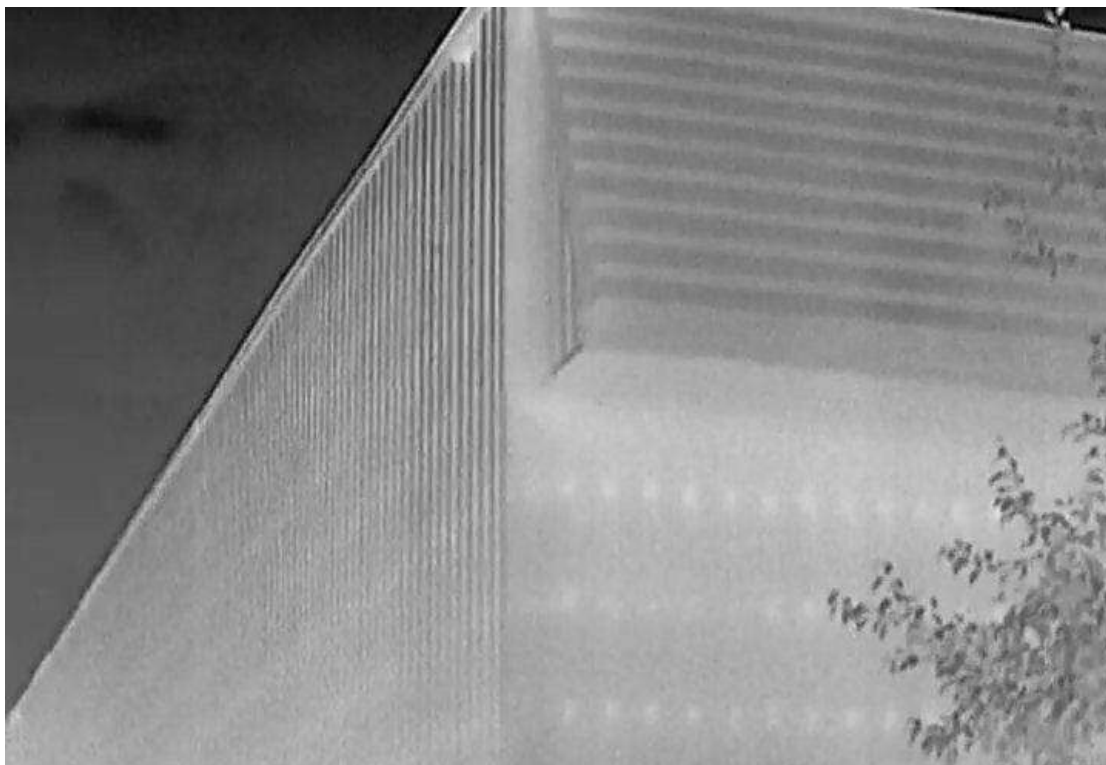

Figuur 8b: Zicht op het pand vanuit positie 2 middels warmtebeeld.

Figuur 8c: Overzicht van vanaf waarnemingslocatie 2 waargenomen calls d.d. 10-10-2023. Rode bollen: gewone dwergvleermuis, voorbijgaand (roede pijl).

Figuur 8d: Zicht op het pand vanuit waarnemingspositie 2.

3.3 Eekhoorn

Er zijn zowel in- als intern de gebouwen géén sporen (zoals vraatsporen) aangetroffen die duiden op aanwezigheid van eekhoorn. Er zijn géén eekhoornnesten in de aanwezige bomen waargenomen.

Figuur 9a: Amerikaanse eik zonder nesten.

Figuur 9b: beuk met houtduivennest d.d. 13-11-2023.

3.4 Marters

Er zijn géén aanwijzingen om te veronderstellen dat marters, in het bijzonder steenmarter of bunzing, zich huisvesten in de panden. Mogelijk dat het terrein benut wordt om te foerageren.

Uit het cameraval onderzoek blijkt dat er ten minste drie huiskatten op het erf actief zijn. Er zijn echter géén sporen zoals latrines of prooiresten of beelden van voorbijgaande steenmarters geregistreerd.

3.5 Overige soorten

Er is één nest van houtduif in een van de aanwezige coniferen aangetroffen. Er zijn géén andere nesten aangetroffen. Voorst is het aannemelijk dat er verschillende muizensoorten op het terrein voorkomen. Uit het cameraonderzoek is gebleken dat huiskat, egel, merel, koolmees en muizen gebruik maken van het terrein rondom de loodsen.

Figuur 10: Nest van houtduif in een van de aanwezige grote coniferen (zuidzijde van het terrein).

Tijdens de vleermuisronde zijn tevens twee foeragerende egels aangetroffen. Deze kunnen zich verschuilen onder de aanwezige containers of andere obstakels.

Figuur 11a: foeragerende egels

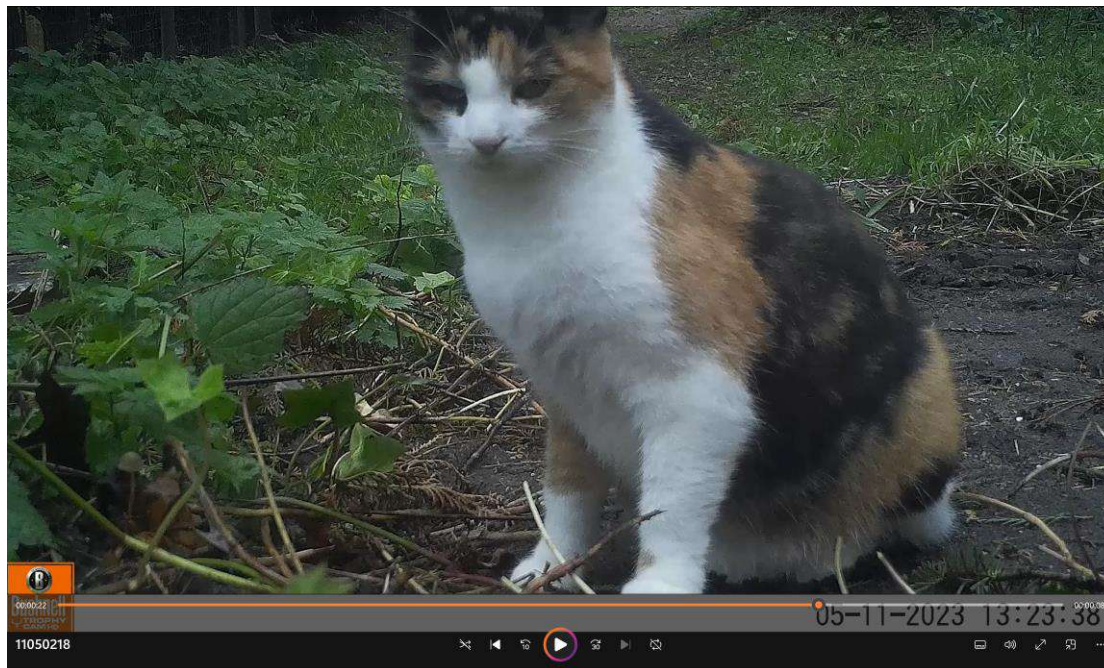

Figuur 11b: foeragerende egels iets later dan in fig 11a.

3.5.1 Overige soorten: Camera 1

Op camera 1 zijn huiskat, koolmees en merel vastgelegd.

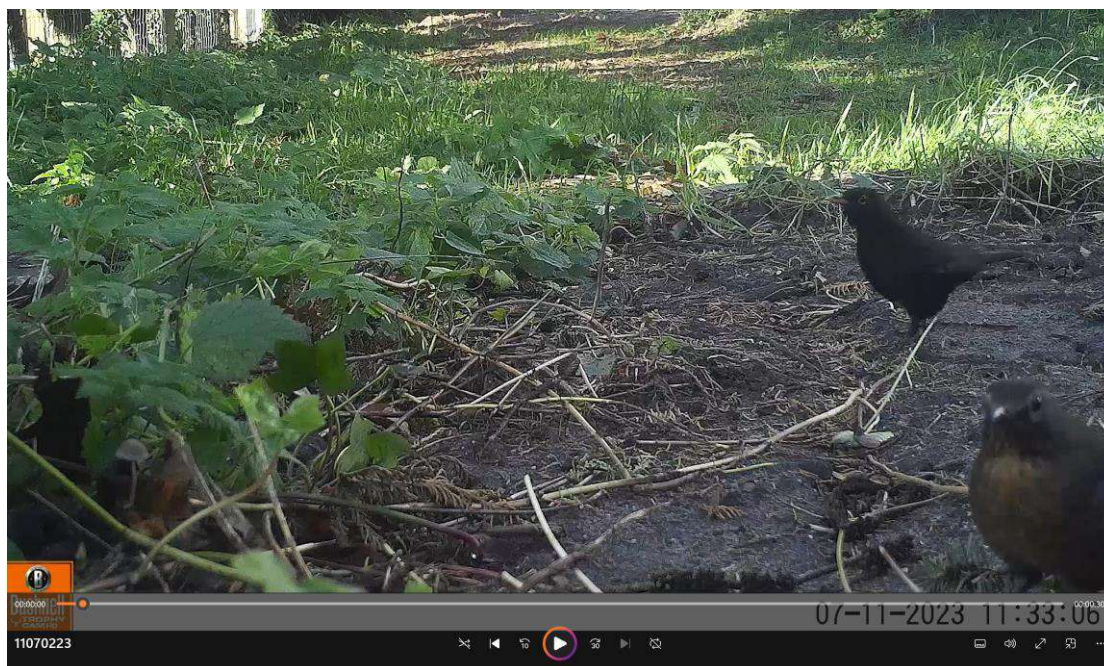

Figuur 12a: Huiskat.

Figuur 12b: Ware muis (soort onduidelijk; waarschijnlijk veld- of bosmuis).

Figuur 12c Merels

3.5.2 Overige soorten: Camera 2

Op camera 2 zijn huiskat, egel, merel en koolmees vastgelegd.

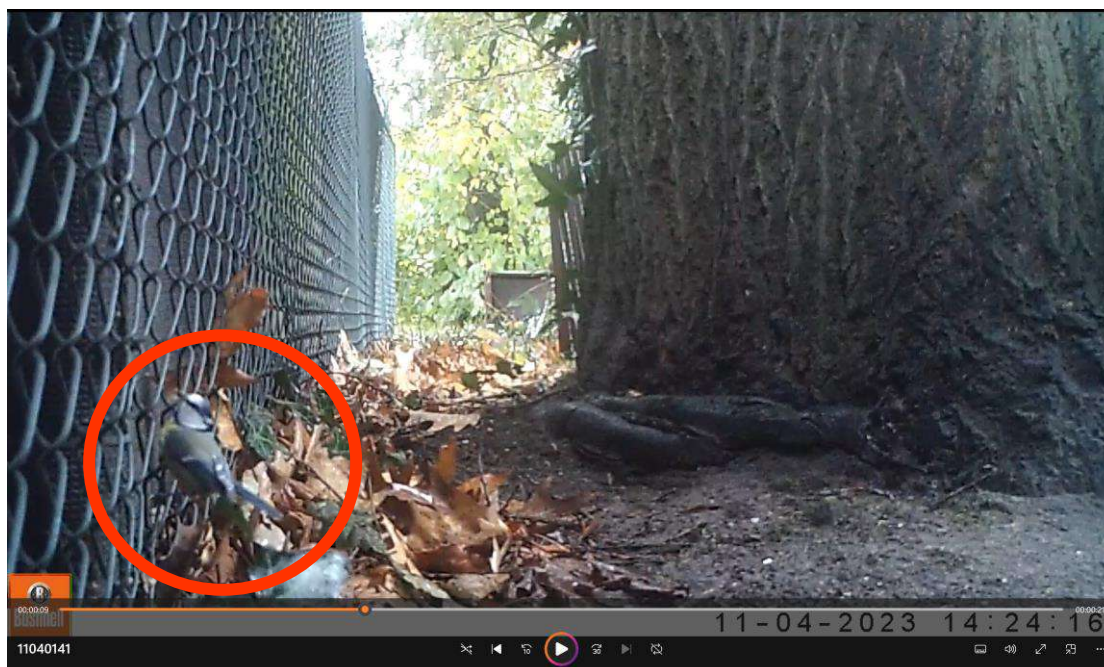

Figuur 13a Huiskat.

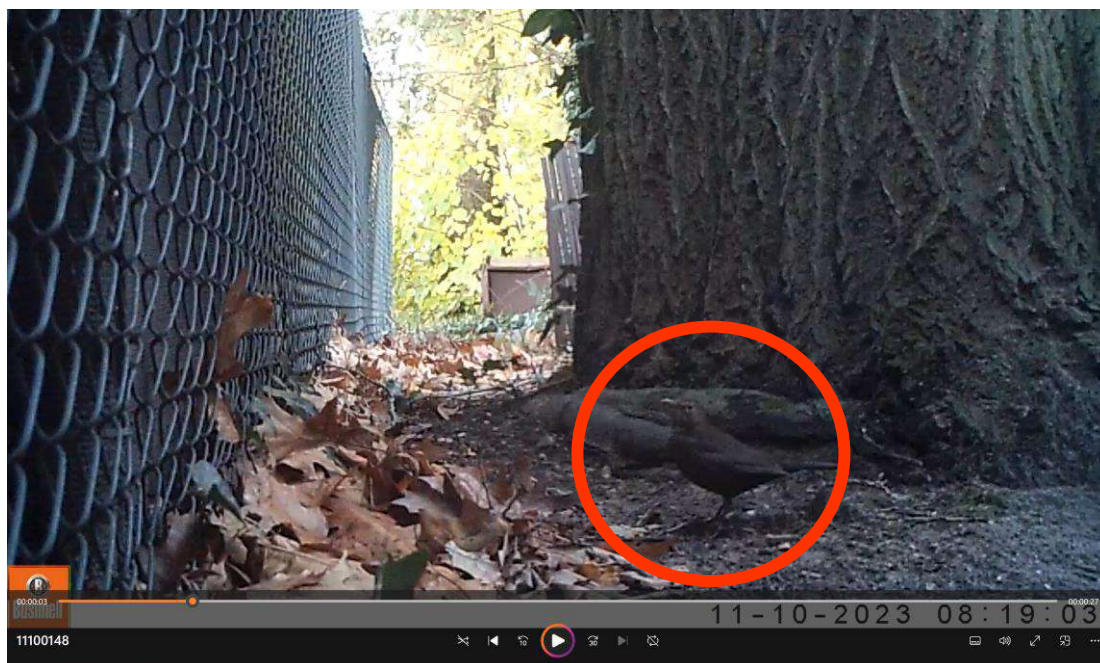

Figuur 13b: Egel.

Figuur 13c: Koolmees.

Figuur 13d: Merel.

3.5.3 Overige soorten: Camera 3

Op camera 3 is alleen een huiskat waargenomen.

Figuur 13e: Huiskat.

3.5.4 Overige soorten: Camera 4

Op camera 4 zijn uitsluitend verplaatsende mensen geregistreerd.

Figuur 14a: Werknemer verplaatsend van het ene naar het andere gebouw.

4 Conclusie

4.1 Waarnemingen en te verwachten soorten

Er is géén beschermde flora waargenomen en deze valt niet te verwachten.

De bestaande constructies zijn nauwkeurig bekeken op het voorkomen van fauna. Tijdens de interne inspectie is in het bijzonder gelet op het voorkomen van sporen van vleermuizen, steenmarter (en bunzing) en eekhoorn. Deze zijn niet aangetroffen. Andere marterachtigen worden hier niet verwacht.

Tijdens de uitgevoerde vleermuisronde zijn enkele individuele gewone dwergvleermuizen voorbijgaand waargenomen. Uit de gebouwen zijn géén uitvliegende individuen waargenomen noch is baltstroep waargenomen.

De gebouwen bestaan grotendeels uit enkelwandig plaatstaal en lage muren welke als fundament voor de stalen wanden fungeren. Daar waar hoge muren aanwezig zijn ontbreekt de toegang doordat er géén open stoorvoegen of andere doorgangen aanwezig zijn ofwel dat de aanwezige open stoorvoegen dicht zitten met cement of ander materiaal. Hierdoor zijn de panden c.q. loodsen ongeschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarbij is geconstateerd dat de bedrijvigheid zeer intensief is. De gebouwen c.q. loodsen zijn hierdoor tevens ongeschikt voor marters.

Ter volledigheid is het terrein een tweetal weken middels wildcamera's gemonitord op het voorkomen van fauna op het terrein. Enerzijds gericht op marters en anderzijds gericht op het opbouwen van een algemeen beeld met betrekking tot het voorkomen van algemene soorten teneinde de benodigde zorgplicht welke vooraf gaat aan de aan de sloop te kunnen vaststellen zoals het veilig stellen van op het terrein voorkomende egels. Uit dit camera onderzoek is gebleken is dat er ten minste drie verschillende huiskatten en egel gebruik maken van het terrein. Daarnaast dat enkele algemene soorten zoals koolmees en merel gebruik maken van het terrein.

In de aanwezige bomen zijn géén eekhoornnesten aangetroffen.

Gebaseerd op de tijdens de inspectie opgedane indrukken wordt een verdere voortzetting van soortgerichte onderzoek niet zinvol geacht. Wel dient vanuit de algemene zorgplicht aandacht besteed te worden aan op het erf aanwezige dieren, zoals egel.

Samenvattend kan geconcludeerd worden dat de aanwezigheid van de vermeende soorten op basis van deze terreinanalyse (dit onderzoek is eigenlijk een uitgebreide QuickScan F&F) onwaarschijnlijk is. Eerder voorgesteld soortspecifiek onderzoek is op basis van deze meer gedetailleerde inzichten dan ook niet zinvol.

4.2 Maatregelen ter voorkoming van overtreding van de Wet Natuurbescherming Algemene zorgplicht:

Gelet op het feit dat alle broedende inheemse vogels en hun nesten wettelijk beschermd zijn is het van belang tijdens de broedperiode geen werkzaamheden uit te voeren (ook niet in de vestigingsfase) die leiden tot verstoring van het broedgedrag van betreffende vogelsoort(en). Op de erfgrans in de zuidoosthoek van het perceel is een houtduivennest aangetroffen. Indien tijdens de sloop genesteld wordt dient dit nest op voldoende afstand afgeschermd te worden, dan wel dient hier in overleg met een ecooloog passende maatregel getroffen te worden, bijvoorbeeld slopen voor of na de broedperiode (grofweg 15 maart – 15 augustus).

Indien er genesteld wordt buiten het onderzoeksgebied maar in de directe omgeving c.q. invloedssfeer van de te ontplooiën activiteiten is het raadzaam om, bijvoorbeeld middels een scherm, het broedgeval af te screenen.

Indien dieren niet zelfstandig het werkterrein kunnen verlaten dienen deze zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de ingreep. Gelet op de aanwezigheid van egels dient bij het opruimen van het terrein zodanig rekening gehouden te worden met deze aanwezigheid dat de dieren tijdig een veilig heenkomen kunnen vinden. Afhankelijk van de beoogde periode van sloop dient hier op geanticipeerd te worden. Hierbij kan gedacht te worden aan het afsluiten van te verwijderen holten en ter compensatie plaatsen van enkele wintergeschikte egelverblijven.

Bronnen

Tauw, 2023. Natuurtoets renovatie Hennepstraat 6 en 7 te Riethoven. Kenmerk Tauw: R001-1292485JVW-V01-hme-NL

